

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2019. április 26. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

Í T É L E T E T:

A szexuális erőszak büntette és más bűncselekmények miatt a vádlott ellen indult büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 2018. november 9. napján kelt 6.B.58/2018/39. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott terhére értékelt

- folytatólagosan elkövetett szexuális erőszak büntettének jogszabályi megjelölését a Btk. 197.§ (2) bekezdésére módosítja;
- a könnyű testi sértés büntettét testi sértés büntettének nevezi meg, a folytatólagos elkövetésére utalást mellőzi, a bűncselekményt kísérletnek minősíti.

A vádlott szabadságvesztését és közügyektől eltiltását egyaránt 7 (hét) évre enyhíti.

A vádlott a terhére rótt bűnügyi költségen felül további 84.011 (nyolcvannégyezer-tizenegy) forint bűnügyi költséget köteles az államnak megfizetni.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A vádlott által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja.

A másodfokú eljárás során felmerült 46.550 (negyvenhatezer-ötszázötven) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

A Budapest Környéki Törvényszék 2018. november 9. napján kihirdetett 6.B.58/2018/39. számú ítéletével a vádlottat bűnösnek mondta ki folytatólagosan elkövetett szexuális erőszak büntettében [Btk. 197.§ (1), (2) bekezdés, (3) bekezdés b) pont, (4) bekezdés a) pont], kiskorú veszélyeztetésének büntettében [Btk. 208.§ (1) bekezdés] és folytatólagosan elkövetett könnyű testi sértés büntettében [Btk. 164.§ (4) bekezdés b) pont].

Ezért - halmazati büntetésül - 9 év szabadságvesztésre és 9 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a szabadságvesztést fegyházban kell végrehajtani és feltételes szabadságra a vádlott legkorábban a büntetése kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható.

A szabadságvesztésbe beszámítani rendelte a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt. Határozott az eljárás során lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről is.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a vádlott „mindenért”, védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést.

A fellebbezését a vádlott több, igen terjedelmes beadványában indokolta.

Tartalmilag valamennyiben elítélését sérelmezi, és elsődlegesen felmentését, másodlagosan büntetése számottevő enyhítését indítványozta alapvetően az alábbi kifogások mentén:

Az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe az ügyben vázlat-szerűen rögzített, és a tárgyalási jegyzőkönyvhöz csatolt vallomását, és az ekkor elmondottakat sem foglalták jegyzőkönyvbe. A jegyzőkönyvezést abból az irányból is támadta, hogy abban „nem az elhangzottak vannak leírva.”

Kifogásolta a gyámhatóság, a nyomozó hatóság, az ügyészség és a bíróság munkáját is, mert nem pártatlanul jártak el, csak a bűnösségét alátámasztó bizonyítékokat vették - tévesen - figyelembe. Így a nyomozó hatóság kifejezett indítványa ellenére nem alkalmazott hazugság-vizsgálatot, nem a vallomását vették jegyzőkönyvbe. A vádhatóság olyan tanúkat sorakoztatott fel, akikkel ő perben-haragban áll. A bíróság elutasította azokat a bizonyítási indítványait, amelyek az ártatlanságát igazolták volna, emellett „összebeszélt” pszichológus1-gyel, hogy „hogyan legyen elítélhető a vádlott”. De az őt fogvatartó büntetés-végrehajtási intézet is semmibe veszi emberi és terhelti jogait: nem biztosítják a másodfokú tárgyalásra a felkészülés lehetőségét, embertelen körülmények közé helyezték el.

Az előző - bizonyítottság hiányában megszüntetett - büntetőeljárás óta semmilyen újabb bizonyíték nem merült fel, csak a sértett vallomása, aki nem szavahihető - ezt számos adat szerint alá is támasztja, és az ügyben kirendelt pszichológus szakértő sem vizsgálta a sértett valótlán vallomásának megtételét előidéző motivációit.

A terhelő adatokat szolgáltató tanúk különböző okoknál fogva elfogultak voltak vele szemben: így a sértett azért, mert „démonizálták” őt a szemében, a terhelő vallomást „implantálták” belé; tanú1 nevelőszülő azért, mert szüksége volt a lánya után kapott jövedelemre tetemes tartozásai miatt, tanú2 hamis okiratokat készített annak alátámasztására, hogy a sértett nem akar vele találkozni; tanú3 szülei azért, mert rosszindulatú pszichés betegek, tanú3 szintén labilitása, alapvető hazug természete, és irányában táplált ellenségeskedése (mely szerint „hazudni fog akkor, ha érdeke ezt kívánja”) miatt.

Ezen túlmenően a bizonyítékokat részletesen elemezte, melyből a következők emelhetők ki:

A sértett vallomása valótlanságát igazolja, hogy ő maga is 6-7 abúzusról számolt be, miközben ezt még a bíróság sem fogadta el; megvádolta hamisan a nevelőapját és az anyját, a nevelőszülőjét is; a nyomozási bírónál a „szájába adták a szavakat”, emellett, ha igaz volna az az állítása, hogy „megujjazta”, az szükségszerű vérzéssel járt volna, viszont ilyenről a sértett nem számolt be. Kifogásolta a nőgyógyász vizsgálati leletet is abban a részében, hogy a sértett már nem volt szűz, ugyanis a szüzességét nem miatta veszítette el, annak okát nem rajta, hanem „tanú1-en” kell keresni.

Tanú3 soha nem tud igazat mondani, már abban sem az igazat mondta el, mikor azt állította, hogy „züllött, kábítószerhasználó” életmódot folytat, vagy hogy a bántalmazások elől „menekült el” otthonról. Ezzel szemben az igazság az, hogy élettársa 2014. év eleje óta tanú4-gyel tartott fenn viszonyt, vele költözött össze, ez pedig egy „előre eltervezett lépéssorozat, gerjesztett műbalhé” volt csupán. Tanú3 semmilyen feltett kérdésre nem tudott érdemleges választ adni. Túl ezen, a kiskorú veszélyeztetését sem ő, hanem tanú3 labilis, örült idegállapota, és tanú4 alkoholizmusa valószínűsítette meg, a gyerekért a B.-nagyszülőkhöz tanú3 kifejezett - utóbb világosan látható provokatív - kérésére ment el, ebből is egyértelmű, hogy élettársa és „beteg” családja eleve meg akarta őt vezetni.

A szexuális erőszakon túl tagadta, hogy züllött életmódot folytatott volna, mert folyamatosan dolgozott, és ő volt a családfenntartó; tagadta, hogy tanú3-at a gyerek előtt bántalmazta volna, a kiskorú olyat nem láthatott, hogy az anyját késsel fenyegette. Ha igaz volna a gyermek rendszeres bántalmazása, annak nyomait minden, vele kapcsolatba kerülő személynek (az óvodában, a gyermekorvosnál, a testnevelés-órán) észlelnie kellett volna, viszont ilyenről senki nem számolt be.

Ártatlansága, és a fentiek igazolására a következő bizonyítási indítványokat terjesztette elő:

A tőle lefoglalt Samsung A6 típusú táblagép adatainak kimentését, és részére történő megküldését a sértett hozzá való viszonyulására, a vád hamisságának igazolására, és a tanúk szavahihetlenségére; tanú5, a település1 Gyámhatóság szakügyintézőjének, tanú6 valamint tanú7 tanúkenti kihallgatását, akik információval rendelkeznek a jelen ügyben eljáró gyámhatóság elfogultságára (tanú5 a megyei Megyei Gyámhatóság illetékességét megelőző gyámügyi adatok útján), a B.-család állandó rágalmozásaira vonatkozóan;

A BVOP pszichológus véleményének beszerzését „hullámzó pszichés betegségének” igazolására.

Ezt meghaladóan zárt „tárgyalás” elrendelését kérte az elsőfokú eljárásban előterjesztettel azonos indokok alapján, és azt, hogy amennyiben érveit a másodfokú bíróság nem veszi figyelembe, vagy a felajánlott bizonyítékait mellőzi vagy „megtagadja”, büntetése jelentős mérséklését indítványozta.

Előadta, hogy az igaztalan büntetőeljárás teljesen tönkretette egészségét és életét, lerombolta emberi kapcsolatait, jelentős egzisztenciális, vagyoni, egészségügyi, társadalmi hátrányokat szenvedett el. Meglátása szerint ez már önmagában alkalmas az „egyéni visszatartó hatás” elérésére, nem szólva az előzetes letartóztatás alatt töltött időről, amely meggyőzte arról, hogy soha semmilyen bűncselekményt nem fog elkövetni.

Apai szerepre való alkalmasságát igazolandó a lányáért tett számtalan jó és hasznos cselekedetét sorolta, végül hangsúlyozta, hogy családot szeretne alapítani, felelősségteljes életet élni „családdal, kutyussal, macskával”, és kérte, hogy ezt „ne vegyék el tőle”.

A kirendelt védő is írásban megindokolta a fellebbezését.

Ebben elsődlegesen a vádlott felmentését, másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítését indítványozta, legalább 4 évi szabadságvesztésre.

Kérte annak figyelembe vételét, hogy a vádlott büntetlen előéletű, már közel két éve áll kényszerintézkedés hatálya alatt, egészségi állapota megromlott.

Utalt arra a vádlotti álláspontra, mely szerint a nyomozati szakban és az elsőfokú bírósági eljárásban is a bizonyítékok beszerzése és értékelése körében nem kellő körültekintéssel jártak el.

Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság ismételten hallgassa meg tanúként tanú2-t, tanú4-et, tanú5-öt és tanú7-et.

Ezzel összefüggésben azt is indítványozta, hogy a fenti tanúk meghallgatására „műszeres vallomásvizsgálat alkalmazása útján kerüljön sor”.

Ezen túlmenően azt is indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a nyilvános ülést halassza el, tekintettel arra, hogy a vádlott számára a büntetés-végrehajtási intézetben nem biztosítják az alapvető feltételeket a felkészülésre (nem járhat könyvtárba, nem jut hozzá jogszabályokhoz, nem kap elegendő íróeszközt).

Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az üléséről „tiltsa ki a nyilvánosságot” tekintettel az ügy jellegére, a kiskorú érdekltségére és személyes körülményeire.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.538/2018/1. számú átiratában a védelmi perorvoslatokat nem tartotta alaposnak.

Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat megtartva folytatta le az eljárását. Ennek során indokoltan rendelt el zárt tárgyalást a kiskorú sértett kímélete érdekében. A sértett nyomozási bíró előtt tett vallomásáról készült jegyzőkönyv felolvasása, és az ugyanakkor készített kép- és hangfelvétel tárgyalási lejártszása megfelelt az eljárási törvény rendelkezéseinek.

A vád tárgyává tett cselekmény elbírálásához szükséges bizonyítékokat feltárta, értékelési körébe vonta, és azok gondos mérlegelése mellett hibamentes tényállást állapított meg. A bizonyítékok értékelése során részletesen elemezte a vádlott eljárás egyes szakaszaiban tett vallomásait, azokat egymással és az eljárás más bizonyítékaival is egybevetette, és kellően alátámasztott magyarázatát adta, hogy a vádlottnak az egyes részmomentumokat elismerő, de bűnösségét érdemben mindvégig tagadó védekezését miért vetette el, és miért a kiskorú sértett vallomását tekintette irányadónak. Érvelése mindenben megfelel a logika és az életszerűség szabályainak.

A jogkövetkezmények meghatározásánál helytállóan alkalmazta a 2012. évi C. törvény elkövetéskor hatályban volt rendelkezéseit, annak alapján okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, és cselekményeinek jogi minősítése is törvényes, az ahhoz fűzött jogi értékelés helytálló.

A büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket körültekintően állapította meg, ugyanakkor a büntetés tartamának meghatározásakor nem volt figyelemmel arra, hogy halmazati büntetést kellett kiszabni, és ezért a büntetési középmérték az indokolásban foglaltakról eltérően nem 10 év, hanem 13 év 9 hónap. Ekként a megválasztott 9 év tartamú szabadságvesztés mértéke valóban a középmérték alatti, de jelentősebb mértékben tér el attól.

A büntetés eltúlzottnak nem tekinthető, figyelemmel a nagy számú és nyomatékos súlyosító körülményre, így enyhítésre semmilyen ok nem áll fenn.

Indokoltan került sor a szülői felügyeleti jog megszüntetésére is, és az egyéb rendelkezések is törvényesek.

Mindezek alapján indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla a Budapest Környéki Törvényszék ítéletét hagyja helyben.

A másodfokú bíróság a vádlott és a védő bizonyítási indítványait elutasította.

Egyrészt az ügyben kizárólag azon gyámhatósági adatok egy részének volt jelentősége, amelyek a vád tárgyát képező bűncselekménnyel összefüggésben álltak. Ezeket az elsőfokú bíróság a szükségessé meghaladó részletességgel ismertette az ítélet 21-25. oldalán, köztük 2014. év végétől a megye2 Megyei Kormányhivatal település1 Járási Hivatalának egyes döntéseit is. Ebből kitűnik, hogy a megye2 megyei hatóságok döntéseinek eredménye volt többek között a kiskorú ideiglenes hatályú elhelyezése, majd nevelésbe vétele, amely nem csak az apa (a vádlott), hanem az anya szülői felügyeleti jogának szüneteléséhez, továbbá a gyermekkel történő kapcsolattartás jelentős korlátozásához vezetett. A megye1 Megyei Kormányhivatal település2 Járási Hivatal Járási Gyámhivatala nem csak a vádlott kapcsolattartási jogának végrehajtását függesztette fel, hanem emellett nem teljesítette tanú3 a nevelésbe vétel megszüntetése és a gyermek saját háztartásban történő elhelyezése iránti kérelmét se, sőt, a Gyermekvédelmi Szolgáltató megye2 Megyei Területi Igazgatósága az apa (a vádlott) bejelentése alapján rendelte el a nevelőszülő alkalmasságának

rendkívüli felülvizsgálatát.

Mindebből mindkét eljáró hatóság pártatlan és részrehajlás-mentes eljárása tűnik ki, amelyben a bejelentéseket, mindkét szülő, és a nevelőszülő alkalmasságát egyaránt alapos vizsgálat alá vetve hozták meg döntéseiket. Az eljárásokban a jogorvoslati jog is maradéktalanul biztosított volt, ezen túlmenően pedig az ügyben nem csak a gyámügyi eljárásban keletkezett adatok, és a gyámügyi eljárás egyes résztvevőinek (nevelőszülő, gyám) vallomása állt rendelkezésre, vagyis a vádlott büntetőjogi felelősségét nem önmagában a megye2 megyei hatósági ügy döntötte el. Az ügy további bizonyítékai pedig - az alább részletezendők szerint - a gyámhatósági bizonyítékokkal összhangban is álltak. Így összességében semmilyen olyan, a vádlott által nevesített indok nem merült fel, amely a 2014. év végi eseménysorozatot megelőző gyámhatósági szakügyintéző (tanú5) tanúkenti kihallgatását szükségessé tette volna. Ez utóbbi kapcsán annyit jegyez meg még a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú tárgyaláson a védő már indítványozta nevezett tanúkenti kihallgatását, amelyet a törvényszék elutasított, csak annak magyarázatával maradt adós. Az elutasítással a másodfokú bíróság a fenti okfejtés mellett értett egyet.

A tanú6 kihallgatása iránti indítványt az elsőfokú bíróság már elutasította, indokaival a másodfokú bíróság is egyetértett, így ez sem alapozhatta meg bizonyítás felvételét.

A kiskorú keresztapjának, tanú7-nek a kihallgatása a megye2 Megyei Gyámhatóság elfogult eljárására nézve a fenti okok miatt, a B.-család rágalalmazásaira nézve pedig azért volt indokolatlan, mert az anyai nagyszülők az ügyre vonatkozóan egyébként sem tudtak érdemben nyilatkozni, mentális állapotukra egyéb adat is rendelkezésre állt, tanú3 vallomása kapcsán megjegyzendő: a tárgyaláson épp a vádlottra nézve kedvezőbb vallomást tett.

Maga a vádlott sem határozta meg pontosan soha az eljárás során, melyek azok a perdöntő jelentőségű adatok, amelyeket ő maga tárolt el a Samsung A6 típusú táblagépen, és amelyek ártatlanságának bizonyítékai, csak annyit mondott, hogy azon olyan adatok vannak, hogy „a gyerek kérte, hogy menjek érte, mondta a problémákat a nevelőszülővel”. Ez önmagában is erős kétségeket támaszt a kérdéses adatok jelentőségével kapcsolatban. Ezen túlmenően is, a nyomozás során a kért adatmentés, és a vádlott rendelkezésére bocsátásuk már megtörtént. A sértett hozzá való viszonyulására a sértett gyámhatósági iratok közt fellelhető nyilatkozatai, és a rögzített telefonbeszélgetések kellő bizonyítékkul szolgáltak, a vád megalapozottsága és a tanúk szavahihetősége a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján is aggálytalanul megítélhető volt. Így a vádlotti indítvány minden konkrétumot nélkülöző jellege folytán csak az eljárás szükségtelen elhúzását célozta, melynek teljesítésére egyetlen okot sem talált a másodfokú bíróság.

Ekként az ügyben - miután a vádlott és a védő a zárt ülés elrendelésére irányuló indítványát visszavonta - nyilvános ülést tartott.

A másodfokú nyilvános ülésen a védő a fellebbezését fenntartotta.

Előadta azzal egyezően, hogy az elsőfokú bíróság a szexuális erőszakkal kapcsolatban nem megfelelően értékelte a bizonyítékokat.

Az előterjesztett bizonyítási indítványok teljesítése esetén a tanúk a vádlott igazát támasztották volna alá, megdöntötték volna a szavahihetőségét azon tanúvallomásoknak, amelyekre az ítéletet alapította törvényszék, mert nevezettek a sértettől egészen más információkat kaptak, ami ellentétben áll a későbbi nyilatkozataival, ezen túlmenően más tanúk esetében pedig az önellentmondásokra világítottak volna rá.

A vádlott szereti a gyermekét és abban látja az egész ügy okát, hogy volt párjával a kapcsolata

megromlott, a párját családja támogatja, így tettek valamennyien rá terhelő vallomást.

Elsősorban bűncselekmény hiányában kérte tehát a vádlott felmentést.

Másodlagosan az enyhébb büntetés mellett érvelt, hangsúlyozva a vádlott büntetlen előéletét, személyes jellemzőit.

A vádlott felszólalásában alapvetően az írásbeli beadványaiban foglaltakat ismételte meg.

Azon kívül előadta, hogy tanú³ és családja pszichés betegek, „putriban” éltek, ahonnan tanú³-at kimenekítette. Együttélésüket azonban az élettársa családja tovább nehezítette, majd idővel az élettársán is jelentkeztek a családjában meglévő - szerinte - genetikai eredetű mentális problémák, ez vezetett a „válásukhoz”.

Annak idején beszélgetett a kislányával, aki megemlítette, hogy „vannak problémák a papánál és mamánál”, ezért „felvilágosította” a gyereket: szóban elmondta neki, mit tegyen, kinek szóljon, hova meneküljön, ha a papa vagy tanú⁸ kikezdene vele, molesztálnák. Három alkalommal beszélt neki erről, egyik alkalommal - nyomatékosításként - „alányúlt”, de ez csak egy pillanatig tartott. Mivel a szexuális zaklatást szerinte az iskolában napi szinten átélik a gyerekek, ezért úgy gondolta, hogy mint apának, cselekednie kell, és tájékoztatnia arról, hogy milyen veszélyekkel nézhet szembe. Később, egy kiprovokált veszekedésnél közölte az élettársával, hogy ő elmehet, de a gyerek marad, ezzel szemben úgy vitte el a gyereket, hogy nem is tudott róla, tanú⁴-hez költöztek. Ettől kezdve változott meg minden: egyszer felkereste az élettársa azzal, hogy feljeleníti őt a gyermek molesztálása miatt.

Annak a véleményének adott hangot, hogy a gyermeke nem a saját maga által átélteket mondta el, hanem betanították - részint bosszúból tanú³, azért, hogy a gyermek nála legyen elhelyezve, részint a gyámhatósági alkalmazottak. Ezt igazolja, hogy olyan szavakat használ, ami nem 9 éveshez „illő”. A ceglédi gyámhivatal nem tudott beszámolni negatívumokról, csak a kecskeméti. Az itt keletkezett okiratok álláspontja szerint mind hamisak, és elfogultságról tanúskodnak. Ezt kézenfekvően az támasztja alá, hogy az egyik gyámhatósági irat szerint a gyermek „alulszocializált”, de mellette képtelenség alulszocializáltnak maradni. Emellett a pszichológusnál közölte a lánya, hogy tanú¹ íratja vele a papírokat.

Az iratok azért is hamisak, mert az eljárás megindulását követően a gyámhatósági eljárásban

- a papírok szerint tanú³-éknak kályhájuk sincs, ellenben ő lefényképezte a cserép-kályhát.
- nem jegyzőkönyvezték, hogy a lánya haza szeretne menni, amiről egyébként telefonhívás is rendelkezésre áll.
- nem létező törvény alapján vették el a gyereket, úgy írták meg a határozatot,
- tanú² kiadta tanú¹-nek az e-mail-ezését, így tanú¹ felkészülhetett a válaszokra.
- papírok tűntek el az iratanyagból, a ceglédi gyámhatóságnál előterjesztett panaszát csak „piszkozatban” találta meg.

A nyomozati irat is szubjektív, kreált. Szerinte a gyámhatósági eljárás és a nyomozás lényege egyedül volt, hogy ne kelljen visszaadni a gyereket a családjába. Sérelmezte ismét, hogy a hosszan tartó nyomozás során senki nem vitte el a gyereket nőgyógyászhoz, orvoshoz. A pszichológiai vizsgálatok azt mutatták ki, hogy nem volt nála trauma.

Mindezek alapján ártatlanságának adott hangot, és felmentését kérte.

Másodlagosan a büntetés enyhítésére tett indítványt, arra hivatkozással, hogy a büntetés-végrehajtás képtelen megadni a jogszabálynak megfelelő ellátást, az emberi méltóságát sértik, kosz van és túlszűfoltosság, élősködők. Az elmúlt időben tönkrement a szeme, szerinte leépült, és lassan beszélni sem tud. Azt közölte, hogy nem bocsátja meg az országnak, a bíróságnak, hogy a

szabadságvesztéssel „elveszik tőle a családalapítás lehetőségét, megfosztják attól, hogy maga mögött tudhassa ezt az örült világot, amit tanú3 felépített.”

Az utolsó szó jogával már nem kívánt élni.

A védelmi fellebbezések eltérő minősítést és enyhítést eredményezően az alábbiak szerint alaposak:

A másodfokú bíróság a tényállást és jogi minősítést egyaránt támadó védelmi perorvoslatra figyelemmel a Be. 590.§ (1) és (2) bekezdése alapján a törvényszék ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt teljes terjedelmében felülbírált.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok megtartásával folytatta le az eljárását.

A vádirat még az 1998. évi XIX. törvény (korábbi Be.) hatálya alatt érkezett, a teljes tárgyalási szakra azonban már a 2017. évi XC. törvény (Be.) szabályai voltak irányadók. Minthogy a törvényszék a Be. 2018. július 1-jei hatálybalépését megelőzően kitűzte a tárgyalást, a Be. 875. § (1) bekezdése alapján törvényesen mellőzte az előkészítő ülés tartását.

Messzemenően figyelemmel volt az ügy Be. 79.§ (1) bekezdés b) pontja szerinti soronkívülségére.

A tárgyalásról a nyilvánosságot a Be. 82.§ (1) bekezdés a) és c) pontjára figyelemmel a 436.§ (4) bekezdés a) és b) pontja alapján törvényesen zárta ki a szexuális erőszak kiskorú sértettjének - mint különleges bánásmódot igénylő személynek - a kímélete és védelme érdekében.

A vádlott kihallgatása alkalmával is megtartotta a perjogi előírásokat.

A vádlott a fellebbezésében alaptalanul hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság nem biztosította számára a vallomás-tétel jogát, és hogy a nyilatkozatait nem vette figyelembe. A 21. sz. tárgyalási jegyzőkönyv alapján megállapítható, hogy a vádlott saját maga által készített jegyzetének felhasználásával tett hosszasan vallomást, a bíróság csak közbevetőleges kérdéseket intézett hozzá, és először 11:25 órakor tarott szünet alkalmával készítettett másolatot a jegyzetből a védő és az ügyész számára. A vádlott e jegyzetében foglalt lényegi érveit később, a tanúk és a szakértők kihallgatása alkalmával újra megismételte, és ugyanezt tette a fellebbezésében is. Az elsőfokú bíróság igen széles körben biztosította a vádlott számára az észrevételezés jogát (példaként lehet felhozni a tanú3 vallomásával kapcsolatban a 31. sz. jkv. 59-62. oldalán található hosszas észrevételt, nemkülönben valamennyi jegyzőkönyvre vonatkozóan a tárgyalás vége felé megtett terjedelmes észrevételét a 39. sz. jkv. 7-11. oldaláról).

Mindebből, és az elsőfokú bíróság egyéb vonatkozásban is körültekintő, a vádlottat mentő adatokat is messzemenően figyelembe vevő, és a védelmi indítványokat is teljesítő eljárása (melynek ékes példája a más ügyben keletkezett, a vádlott közepes fokban korlátozott beszámítási képességét véleményező elmeorvos szakértői véleményre figyelemmel további szakértői bizonyítás felvétele) a legcsekélyebb mértékben sem vetette fel az elsőfokú bíróság részrehajlását. Ennek kapcsán ugyanakkor mindenképpen meg kell jegyezni azt, hogy a vádlott az eljárás során kizárási indítványt nem terjesztett elő, az általa az elfogultság okaként felhozottak megalapozottságát - nevezetesen, hogy az elsőfokú bíróság kizárólag a terhére szóló bizonyítékokat vette figyelembe - pedig (a bizonyíték-értékelő tevékenység törvényessége tekintetében) a fellebbezés folyományaként, a másodfokú eljárásban kell megítélni.

Önmagában az, hogy a mérlegelés eredményeképpen a bíróság a vádlott bűnösségére következtetett,

elfogultságot semmilyen körülmények között nem alapozhat meg. Ezt meghaladóan pedig, amennyiben az ítélethez vezető eljárásban, vagy magában az érdemi döntésben nincs olyan konkrét és valóságos tény, vagy feltárt adat, amely a bíró pártatlansága iránt ésszerű (megalapozott) kételyt ébresztetni alkalmas, az elfogultságra sem lehet alappal következtetni (EBH2014.B.4.). Minthogy ilyen adatok az ügyben nem merültek fel, a bíróság elfogultsága sem volt megállapítható.

Törvényesen tette az elsőfokú bíróság sértett nyomozási bíró előtt tett vallomásáról készült jegyzőkönyvet felolvasás útján a tárgyalás anyagává, és az ezt rögzítő kép- és hangfelvételt a Be. 532.§ (1) bekezdésének figyelembe vételével mutatta be a tárgyaláson.

A Be. 81.§ (2) bekezdés c) és d) pontjának megfelelő alkalmazásával nyilvánította Bereczky Tünde tanút különleges bánásmódot igénylő személynek, és erre is figyelemmel a Be. 526.§ (3) bekezdése alapján törvényes volt az a döntése is, hogy nevezettet a vádlott távollétében hallgatta ki, majd az ezt követő eljárása is megfelelt a perjogi szabályoknak.

A további tanúk tárgyalási kihallgatása során alkalmazott kioktatások is törvényesek voltak. Így kiváltképpen helytállóan állapította meg a tanú8-at hozzátartozói viszony alapján megillető mentességi jogot - mellyel a tanú élt is, továbbá azt is helyesen ismerte fel, hogy tanú9 - bár a gyámhatósági eljárásban szakértőként vették igénybe - a jelen ügyben nem minősül szakértőnek, ezért nevezettet a Be. rendelkezéseinek megfelelően hallgatta ki tanúként. Ehhez mindössze annyi megjegyzést fűz a másodfokú bíróság, hogy a más hatósági eljárásban szakértőként adott vélemény, és az abban foglalt adatok tekintetében nem merül fel a Be. 173.§ (1) bekezdés szerinti foglalkozási titok, mert tanú9 nem az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény szerinti gyógykezelés kapcsán, hanem szakértőként járt el - így nem terhelhette a szokásos orvosi titoktartási kötelezettség (vagyis a gyógykezelés során tudomására jutott egészségügyi és személyazonosító adat, továbbá a szükséges vagy folyamatban lévő, illetve befejezett gyógykezelésre vonatkozó, valamint a gyógykezeléssel kapcsolatban megismert egyéb adat). Így a titoktartási kötelezettség alóli felmentő nyilatkozatok beszerzése sem volt feltétlenül szükséges.

A Be. 527.§ (2) bekezdés a) pontja alkalmazásával - az ügyész vádiratba foglalt indítványára - felolvasás útján tette tárgyalás anyagává tanú10, tanú11, tanú12 és tanú13 nyomozás során tett vallomását.

A szakértők tárgyalási meghallgatása során is a Be. 196.§ (2) bekezdése szerint járt el.

A más ügyben keletkezett igazságügyi elmeorvos-szakértői véleményt a Be. 197.§ (5) bekezdése alapján törvényesen értékelte a jelen ügyben is szakértői véleményként, majd annak alapján azt is helyesen ismerte fel, hogy erre figyelemmel a két szakértői vélemény egymástól eltér. Ennek okát a Be. 197.§ (3) bekezdésnek maradéktalanul megfelelően tisztázta a két szakértői páros, egyidejű tárgyalási meghallgatása útján.

Emellett megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat egyenként és összességében is értékelte, tényből tényre is helyesen következtetett.

Tényállása túlnyomórészt megalapozott, s csak kisebb, a Be. 592. § (2) bekezdés a) és c) pontja szerinti - hiányosságból és iratellenes megállapításból eredő - megalapozatlansági hibában szenved. Ezért - a részleges megalapozatlanság kiküszöbölése érdekében - a másodfokú bíróság a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontjának alkalmazásával, az iratok tartalma alapján a tényállást az alábbiak szerint

egészíti ki és helyesbíti:

- A 3. oldal 3. bekezdés második sorából mellőzi azt a mondatrészt, hogy „könnyebb sérülést okozva”.

- E bekezdést kiegészíti a következő mondattal: „Egy ilyen alkalommal, mialatt tanú3 dolgozott, egy fakanállal ütötte a sértettet. Bár ennek során sem keletkezett sérülés, a bántalmazás alkalmas volt arra, hogy a sértettnek 8 napon belül gyógyuló sérülést okozzon.”

- Az 5. bekezdés második sorából mellőzi azt a mondatrészt, hogy „huzamosabb időn át tartó züllött életmódjával”, és helyébe azt illeszti, hogy „a kiskorú gyermeke sérülést nem eredményező rendszeres bántalmazásával”.

- E bekezdés utolsó sorát kiegészíti azzal, hogy a gyermeke testi fejlődését is veszélyeztette.

- A 7. bekezdés második sorában a „miközben” kifejezést „ezt követően” kifejezésre cseréli.

Az így kiegészített és pontosított tényállás már mindenben megalapozott, az a vádlott tagadásával szemben álló részében is a bizonyítékok okszerű mérlegelésén alapul, ekként a Be. 593. § (3) bekezdése értelmében a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét példaszerűen teljesítette.

Ennek során részletes elemzés alá vette a vádlott vallomását, bemutatta a benne rejlő ellentmondásokat és lényeges eltéréseket, majd helyes magyarázattal vetette el úgy a módosításokat, mint a vádlott érdemi védekezését is.

A vádlott nyomozati vallomásával kapcsolatos kifogás alapján tanúbizonyítást is lefolytatott, majd tanú14 vallomását törvényes és logikus érvekkel fogadva el, alappal tekintette a gyanúsított jegyzőkönyveket tartalmilag valósnak, minthogy a bizonyítás eredményeképpen a közokirathoz fűzött vélelem nem dőlt meg.

A vádlottra vonatkozó terhelő vallomások közül nyilvánvalóan kiemelt jelentősége volt sértett és tanú3 vallomásainak, melyeket - fontosságukhoz igazodóan - az elsőfokú bíróság is kellő terjedelemben ismertetett, azt követően pedig szintén részletesen értékelte és mérlegelte.

A sértett szavahihetősége csak a többi bizonyíték függvényében, azokkal egybevetve volt megítélhető. E bizonyítékok között eminens helyet foglaltak el azon tanúk vallomásai (tanú3, tanú1 és tanú15), akiknek a sértett közvetlenül számolt be a vele történekről.

Helyesen sorolta ide az elsőfokú bíróság az igazságügyi pszichológus szakértők véleményét is, azzal azonban, hogy nevezettek kizárólag abban a kérdésben foglalhattak állást, hogy a sértett által előadottak élményszerűek-e, befolyásmentesek-e, következésképpen a vádlott magatartására vonatkozó (a történeteket leíró) rész a szakértői véleményből a sértett vallomását alátámasztó bizonyítékként nem vehető figyelembe.

Az igazságügyi pszichológus szakértők közül pszichológus1 szakértő a fenti kérdésekben a sértett együttműködése miatt már érdemben tudott véleményt formálni, és ennek során megállapította, hogy a kiskorú sértett által előadottak élet- és élményszerűek, abban más személy közvetett vagy közvetlen hatása nem észlelhető.

A vádlott az egész eljárás során, és fellebbezésében is, ezzel szemben állította, hogy a kiskorú sértettet az édesanyja és a nevelőszülő is ellene hangolták, befolyásolták a vallomás-tételben, és a „szájába adták” a szavakat. Ugyanakkor nem csak a fenti szakértői vélemény zárta ki ennek lehetőségét, hanem más bizonyítékok is. Ezek között a vádlott és a gyermeke közötti, az ítélet 24. oldalán részletezett telefonbeszélgetések, melyek során a vádlott arról akarta meggyőzni a sértettet, hogy nyilatkozzon másképp, tegyen neki elfogadható nyilatkozatot, ne juttassa börtönbe. A szóhasználat figyelemre méltó: nem azt kívánta, hogy a sértett mondja el az igazat az ügyben, hanem hogy térjen el az eddigiektől. Ez pedig arra utal, hogy a sértett az igazat mondta korábban.

Ugyanezen beszélgetések egyike során a vádlott kinyilvánította, hogy szerinte a gyermeket a nevelőszülő befolyásolja, amely ellen a sértett kifejezetten tiltakozott.

Az ügyben tanúként kihallgatott tanú4 - a gyámhatósági iratokkal egyezően - előadta, hogy a gyermek édesanyja is csak ellenőrzött viszonyok között tarthatta a kapcsolatot a sértettel, amely a befolyásolás lehetőségét szintén jelentősen mérsékelte.

Ugyancsak tanú4 vallomása kapcsán kell kiemelni, hogy nevezett a vádlott kérdésére elismerte, miszerint előfordult, hogy a kiskorú gyermek - akaratlanul - tanúja volt az ő és tanú3 intim együttlétnek. A vádlott a válasz kapcsán hozzáfűzte azt a magyarázatot, hogy azt kontroll-kérdésnek szánta, hogy meggyőződhesen a leánya szavahihetőségéről, aki állította ennek megtörténtét. Igaz, hogy a vádlott ezután - bár meggyőződhetett, hogy a gyermeke ebben is igazat mondott - már azért fordította a kiskorú szavahihetősége ellen a tanú nyilatkozatát, hogy a gyermek mégis hazudott, mert azt állította, hogy az anyja és az új élettársa „folyton” a jelenlétében „szexelnek”. A másodfokú bíróság sem fogadta el ezt az indokolást.

A vallomás betanítottsága ellen szól az az elsőfokú bíróság által is figyelembe vett logikus érv, hogy a sértett az első pszichológiai vizsgálat alkalmával még egyáltalán nem nyílt meg, holott egy begyakorolt nyilatkozat a hamis vád alátámasztására kiváló lehetőség lett volna.

Arra is magyarázattal szolgáltak a szakértők, hogy mi az oka a gyermek által használt „felnöttes” kifejezéseknek. A szakértők szerint ez mindössze azt igazolja, hogy a felnötteket hallva átvesz bizonyos olyan kifejezéseket, amelyek segítik a mondandója pontosabb megfogalmazását, és ez semmiképpen nem azonosítható azzal, hogy a nyilatkozatait külső befolyásolás hatására tette.

Ugyancsak a ráhatás-mentes vallomást igazolja az, hogy a sértett mindazoknak, akiknek elmondta, lényegében azonosan adta elő a történeteket. Ez következik tanú3, tanú1 és tanú15 vallomásából, valamint a sértett nyomozási bíró előtt tett vallomásából is.

Az elsőfokú bíróság tanú3 vallomásának értékelése kapcsán is helytálló következtetésekre jutott.

A sértett édesanyjának labilis, irányítható személyisége a gyámügyi iratok, nevezett öngyilkossági kísérletei és a saját nyilatkozatai alapján a szavahihetősége értékeléséhez szükséges mértékben szakértő bevonása nélkül is megítélhető volt. Az elsőfokú bíróság erre figyelemmel helyesen látta úgy, hogy a tárgyalási - kellő magyarázat nélkül a vádlott javára, vele egyező tartalmúra módosított - vallomása nem volt elfogadható, kiváltképp azért nem, mert a szexuális abúzus tényét változatlanul állítva csak annak motivációját illetően tért el korábbi következetes, és egyebekben változatlan vallomásaitól.

Az, hogy a vádlott szexuális felvilágosítási célokkal érintette a sértett nemi szervét, nem csak a már ismertetett terhelő személyi bizonyítékok, hanem további logikai érvek mentén is cáfolható volt. Ha ugyanis valóban ez lett volna a vádlotti szándék, nem volt okvetlenül szükség a sértett nemi szervének megérintésére, mert a közlendő lényege nélkül is megvilágítható. Főként nem igényli a szexuális felvilágosítás a saját nemi szervének megmutatását, de még kevésbé érthető és életszerű az

ilyen jellegű cselekedet az érintett alig hatéves életkorában. Semmi nem indokolhat ilyen fiatal - kisgyermek - korban olyan tartalmú oktatást a szülő részéről, ráadásul éppen az ellenkező nemű szülő részéről, amelynek tárgya a nemi éréssel feléledő szexualitás, és amelyet az ennek még csak a közelében sem járó, óvodás gyermek a háromszori elmutogatás esetén sem feltétlenül képes megérteni. Azt meg pláne nem értheti, hogy az édesapja miért vonja szorosán magához, és „imitál” húzó mozdulatot előre-hátra a „kiképzése” jegyében.

A védekezés korlátait mindenképpen túlfeszítette a vádlott minden ténybeli alapot nélkülöző hamis vádolásra és okirat-hamisításra vonatkozó érvelése, nem különben az, hogy az eljáró hatóság és bíróság burkolt megfenyegetésétől sem riadt vissza.

A másodfokú eljárásban előadott - önmagát áldozatként, ártatlanul meghurcolt személyként bemutató, kifogástalan szülőként beállító, és mindenki mást hibáztató és okoló felszólalása - alapvetően a bűncselekmény elkövetése utáni (gyámhatósági, rendőrségi) eljárást sérelmezte, amelynek annak fényében, hogy a sértett terhelő vallomását (és az azt alátámasztó más bizonyítékokat) az elsőfokú bíróság helyes mérlegeléssel elfogadta, semmilyen jelentősége nem volt. A vádlott egyoldalú állításán kívül fel sem merülhet alappal, hogy az ügyben eljáró szervek és személyek nem a gyermek legfőbb érdeket képviselve jártak volna el, vagy bármilyen bűncselekményt valósítottak volna meg, teljesen indokolatlanul és szükségtelenül a vádlott kárára, elítéltetése érdekében.

Nem volt vád tárgyává téve a kiskorú veszélyeztetésének olyan elkövetési magatartása, amely a szellemi fejlődés veszélyeztetése, a neveléssel és oktatással összefüggő szülői kötelezettségek elmulasztása, így az ezzel kapcsolatos érvelés, és a vonatkozó gyámhatósági iratok sem képezhették vizsgálat tárgyát.

Így összességében a vádlotti védekezést helyesen és törvényesen vetette el az elsőfokú bíróság. A tényállás ezen része a fenyegetés elhangzásának idejére vonatkozóan szorult helyesbítésre. A sértett - aki mindezt személyesen élte át - azt mondta, hogy az édesapja a cselekmény után fenyegette meg azzal, hogy amennyiben bárkinek elárulja, ami történt, akkor megveri. A fenyegetés mibenlétének, és a sértett akarátára gyakorolt hatásának magyarázata a jogi indokolásra tartozik.

A bántalmazás bizonyítékai:

Azt a vádlottról készül igazságügyi elmeorvos-szakértői vélemény is igazolta, hogy a vádlott indulatos - acting out - személyiségű, azaz hajlamos a hirtelen agresszív indulati kitörésekre.

Ezzel összhangban áll tanú3 következetes vallomása, amelyet a saját bántalmazásával kapcsolatban előadott, közölve azt is, hogy ezeknek gyakran volt tanúja a gyermeke. A kiskorú sértett vele egyezően vallotta, hogy egyszer az apja kést szorított az anyja nyakához. Mivel a kiskorú sértett vallomása egyéb tekintetben is elfogadható volt, nem fűzhető kétség ahhoz, hogy a gyermek ebben is az általa valóban átéltekről tett vallomást.

A további tanúk közül tanú16 állította, hogy egyszer látott kést tanú3 vállán, amelyről nevezett azt állította, hogy a vádlott okozta.

Ezen egybehangzó bizonyítékok alapján helyesen állapította meg tényként a törvényszék, hogy a vádlott a gyermeke jelenlétében többször bántalmazta az édesanyját, és egy ilyen alkalommal kést is szorított a nyakához.

Az sem vitatható alappal, hogy a vádlott kk. sértettet rendszeresen bántalmazta. Bár a vádlott alkalmoszerű ütések elismert, azokat nevelési célokkal magyarázta, a rendelkezésre álló bizonyítékok azt igazolják, hogy a gyakori és rendszeres bántalmazások közt előfordult olyan, mikor azért bántotta a gyereket, mert az bepisilt, vagy a székre akarta parancsolni, és ekkor a „grabancánál” rántotta fel a földről. Ezek tipikusan nem tartozhatnak „házi fenyítés” körébe, de ezen

túlmenően is, a gyerek ilyen jellegű, és rendszeres bántalmazását nemzetközi egyezmények kifejezetten tilalmazzák, másrészt a békés családi együttélés kereteit is messze túlfeszítve az ilyen alacsony életkorú gyermekekben félelem-érzet kialakítására alkalmas.

Ezen túlmenően azonban a másodfokú bíróság nem értett egyet azzal az elsőbírői érveléssel, hogy a bántalmazás eredménye más bizonyítékok nélkül is a vádlott terhére volna írható.

A testi sértés törvényi tényállásában megfogalmazott eredmény a testi épség vagy egészség sértése, azaz sérülés vagy betegség okozása. A testi épség megsértésének fogalma alá tartozik minden olyan magatartás, amely a testrészek, a test szerveinek, szöveteinek épségét sérti (éles elmetesződés, repedés, roncsolódás, zúzódás). Éppen ezért szükséges és mellőzhetetlen annak - vádhatóság általi - bizonyítása, hogy a bántalmazás eredményeképpen létrejött-e, és ha igen, milyen jellegű (adott esetben 8 napon belül gyógyuló) sérülés.

Erre az ügyészség által felajánlott bizonyítékok viszont semmilyen konkrét terhelő adattal nem szolgáltak.

Tanú3 tárgyalási vallomása szerint (21. sz. jkv. 18. oldal) „Spanyolország után nem tudok róla, hogy bántotta, ilyet nem láttam”, illetve, hogy „Volt, hogy a seggére csapott, ha bepisilt, meg ilyenek”, „de látható nyoma nem volt, mert nem ütött akkorát”. Elmondta továbbá, hogy „fakanállal nem láttam, hogy bántotta, de a sértett mondta egyszer, hogy azzal bántotta. A kislányt kézzel is ütötte, sérülése nem volt, nem voltak olyan nagy erejűek ezek a bántalmazások, de inkább fenygetett” (21. sz. jkv. 19. oldal)

Ezen túlmenően egyszer sem kezdeményezett a gyermekkel kapcsolatba kerülő személyek közül senki (sem az édesanyja, sem a gyermekorvos, sem az óvoda) eljárást, vagy vizsgálatot a gyermekén tapasztalt esetleges sérülések kapcsán, holott például a kiskorú 10 hónapos korában adott erős pofon nyomban gýmhatósági eljárást vont maga után.

A tanúk egyike, így a nagyszülők sem számoltak be a sértetten akár egyszer is észlelhető sérülések nyomairól.

Amennyiben a rendszeres bántalmazás látható sérülésekkel járt, azt valakinek feltétlenül észlelnie kellett volna, azonban erre utaló adat egyáltalán nem merült fel, orvosi iratok nem álltak rendelkezésre.

Mindebből következően, azon elvitathatatlan tény mellett, hogy a vádlott rendszeresen bántalmazta a sértettet, az már nem volt kétséget kizáróan megállapítható, hogy e bántalmazások miatt büntetőjogilag is értékelhető sérülése keletkezett, még a fakanállal történt bántalmazás során sem tapasztalt külsérelmi nyomokat az édesanya.

A bántalmazások ereje és jellege (a sértett tomporon, pofon ütése, vagy földről felrántása a ruhánál fogva) sem volt alkalmas volt feltétlenül legalább 8 napon belül gyógyuló sérülés okozására.

Egyedül az eszközös bántalmazás volt az, amely - még ha tényleges eredménnyel nem is járt - valóban alkalmas volt sérülés okozására.

Mindez nem jelenti azt, hogy a rendszeres bántalmazás büntetlen maradna, csak éppen nem a testi épség elleni törvényi tényállásba illeszthetők az ilyen jellegű vádlotti magatartások (amint azt a másodfokú bíróság a jogi minősítés körében kifejti).

Hasonlóan nem volt igazolható, hogy a vádlott „züllött életmódjával” súlyosan megsértve szülői

kötelezettségét, a sértett erkölcs fejlődését veszélybe sodorta volna.

A „züllött életmód” a rendelkezésre álló bizonyítékok szerint a vádlott alkalomszerű kábítószer-fogyasztásában érhető tetten. Ez egyrészt semmiben nem különbözik az alkalomszerű alkohol-fogyasztástól, amelyről már nyilvánvalóbban nem állítható, hogy az az általános társadalmi felfogás szerint közerkölcsbe ütközne. Másrészt azonban, jelentősége nem is ennek volt, hanem annak, hogy az elkövetés idején hét éves gyermek mindebből mit észlelt: vagyis a csekélyebb élettapasztalattal rendelkező gyermek esetében lehetett-e a marihuána fogyasztásnak bármilyen veszélyeztető/romboló hatása.

A züllött életmód erkölcsi fejlődést befolyásoló szerepe ugyanis több összetevőből áll: az adott viselkedési formának a többségi társadalmi felfogás szerint is elítélendőnek kell lennie; az azt észlelő gyermeknél tudatosulnia kell, vagyis a kiskorúnak fel kell ismernie a szülői magatartás mibenlétét, és végül azt össze kell kapcsolnia saját kezdetleges értékrendjével - vagyis szükséges, hogy a szülői magatartás legalább alkalmas legyen ezen értékrend hátrányos módosítására.

A sértett a nyomozási bíró előtti vallomásában édesapja életvitelével kapcsolatban pusztán annyit mondott, hogy „eleinte nem ilyen volt, de nagyon megváltozott, azt nem tudom megmondani, hogy mitől, mivel alkoholt nem fogyasztott, csak dohányzott”.

Látható ebből, hogy a kiskorú gyermek az apja életvitelében semmilyen olyan magatartást nem észlelt, amelyet ő a konkrétumok szintjén képes volt transzformálni, és a saját értékrendjéhez illeszteni. A vádlott kábítószer-használata következtésképpen züllött életformát nem közvetített a sértett felé, és ekként erkölcs-romboló veszélyeztető tényezőként sem lehet értékelni.

Ezért a másodfokú bíróság e megállapítást a tényállásból mellőzte.

Ezt meghaladóan összességében az ítéletábra megállapította, hogy az elsőfokú bíróság mérlegelő tevékenysége megfelel a logika és az ésszerűség szabályainak. Következtetéseit a másodfokú bíróság is mindenben osztotta, így az eltérő tényállás, és azon keresztül más elkövetési magatartás megállapítását célzó védelmi fellebbezések a felülmérlegelés tilalma folytán eredményre nem vezethettek.

Az irányadó tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, azonban a cselekményei egy részének jogi minősítése már nem volt maradéktalanul törvényes, és azzal kapcsolatos jogi okfejtését sem osztotta a másodfokú bíróság mindenben.

Az elsőfokú bíróság alappal alkalmazta a Btk. elkövetéskor hatályban volt rendelkezéseit, ugyanis a 2017. évi CLXXVII. törvény 2018. január 1-i hatállyal módosította a Btk. 197.§-át, és immár (a korábbiakhoz képest) a súlyosabban minősülő - 5 évtől 15 évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett - esetek között szabályozza a 12. életévét be nem töltött kiskorú sérelmére erőszak nélkül elkövetett bűncselekményt, ha a kiskorú egyúttal az elkövető nevelése, felügyelete alatt is állt. [Btk. 197. § (4) bekezdés a) pont ab) alpont].

Ugyanakkor az elsőfokú bíróság nem a Btk. 197.§ (2) bekezdése szerint minősítette a vádlott azon cselekményeit, mikor a felügyelete és nevelése alatt álló 12. életévét be nem töltött gyermekével végzett vagy végeztetett szexuális cselekményeket, hanem a Btk. 197.§ (1) bekezdés a) pontjába ütköző - vagyis erőszak és közvetlen fenyegetés hatása alatti elkövetést - látott megvalósulni amiatt, hogy a vádlott korábban többször bántalmazta a gyermekét, és a cselekmény során meg is

fenyegette, hogy amennyiben bárkinek elárulja őt, akkor megveri.

Az ítéletábra szerint azonban a vádlott által alkalmazott erőszak és fenyegetés nem áll oksági összefüggésben a szexuális erőszakkal.

Szexuális erőszakról akkor beszélünk, ha a szexuális kényszerítés elkövetési módja az erőszak, illetve az élet vagy testi épség elleni közvetlen fenyegetés.

A kényszerítés tartalma szerint a szexuális cselekménnyel ellentétes sértetti akarat megtörése vagy hajlítása, s ennek egyik formája lehet a sértett fizikai ellenállásának erőszakkal (test ellen irányuló fizikai támadással) való megtörése, de a sértett komoly ellenállását, fizikai védekezését - az erre utaló jogirodalmi tételekkel szemben - a bírói gyakorlat sem várja el. Mind az erőszak, mind a fenyegetés esetén elegendő a vis compulsiva (BH1997. 568.). A fenyegetéssel mint elkövetési móddal kapcsolatban kiemelendő, hogy a Btk. 459. § (1) bekezdés 7. pontja szerinti törvényi meghatározáshoz képest a Btk. 197. §-a megszorítást alkalmaz, azaz csak az élet és/vagy testi épség sérelmének kilátásba helyezése lehet tényállásszerű, akkor, ha a sértett vonakodása esetén e sérelmek azonnali bekövetkezésével kell számolni (közvetlenség). [Kommentár a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvényhez; Hegedűs István / Juhász Zsuzsanna / Karsai Krisztina / Katona Tibor / Mezölaki Erik / Szomora Zsolt / Törő Sándor]

Az irányadó tényállás szerint a sértett nem állt ellen a vádlottnak, a vádlott pedig nem alkalmazott a szexuális cselekmények elvégzése (elvégeztetése) során erőszakot, a fenyegetést sem abból a célból juttatta kifejezésre, hogy a sértett szexuális cselekménnyel kapcsolatos fizikai ellenállását leküzdje, hanem hogy hallgatásra bírja, végül pedig a fenyegetés beváltásával sem kellett a sértettnek azonnal számolnia, hiszen a bántalmazást csak arra az esetre helyezte a vádlott kilátásba, ha a sértett másnak elárulja őt, az pedig nyilvánvalóan nem következhetett be a szexuális erőszak megvalósítása során.

Az aligha vitatható, hogy a 7 éves, gyenge fizikumú, és egyébként is kiszolgáltatott helyzetben lévő kiskorú sértettben lehetett félelem-érzet a korábban őt bántalmazó apjával szemben, ezt azonban nem lehet azonosítani a vádlott részéről ott és akkor, a szexuális cselekménye akadálytalan véghezvitele érdekében kifejezett fenyegetés hatásával.

A sértett eme helyzete, és mégoly megalapozott félelem-érzete, kiszolgáltatottsága pontosan a Btk. 197.§ (2) bekezdésében írt alapeseti tényállással nyer büntetőjogi védelmet.

Ennél az elkövetési magatartás önmagában a szexuális cselekmény végzése vagy végeztetése, kényszerítési elem nélkül. E bűncselekmény valósul meg a tizenkét év alatti gyermek - akár látszólagos, belső félelem által motivált - beleegyezése esetén is.

Azzal a kérdéssel is foglalkozni kell, hogy a konkrét vádlotti magatartás szexuális cselekménynek értékelendő-e (Btk. 459.§ (1) bekezdés 27. pont).

A szexuális cselekmény objektív jellegű ismeréve - a súlyosan szeméremsértő jelleg - a sértett nemi szervének érintése az egymás közötti közvetlen testi kontaktus útján (vö. BH1994. 470., BH1993. 341.), illetve a vádlott saját nemi szervének érintésével - kétségkívül megvalósult.

A szexuális cselekmény szubjektív jellegű eleme a nemi vágy felkeltésére, fenntartására vagy kielégítésére való irányultsága vagy arra való alkalmassága.

Bár a sértett a nemi vágy tényleges feléledésére utaló jegyekről nem számolt be, a törvény szerint a szexuális cselekmény pusztán erre való alkalmassága is elegendő, mert ez az „új törvényi fogalom szerint akár a kitolásból, megalázásból tanúsított súlyosan szeméremsértő cselekmények is objektíve

- a konkrét célzattól elvonatkoztatva - alkalmasak lehetnek a nemi vágy felkeltésére, és ezért szexuális cselekmény körébe vonhatók. A jogtárgyharmonikus értelmezés ugyanis nem a szubjektív (in concreto) alkalmasságot, hanem az objektív (in abstracto) alkalmasságot követeli meg." [[Kommentár a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvényhez Hegedűs István / Juhász Zsuzsanna / Karsai Krisztina / Katona Tibor / Mezölaki Erik / Szomora Zsolt / Törő Sándor].

Ezért összességében a másodfokú bíróság a szexuális erőszak büntettét a Btk. 197.§ (2) bekezdése alapján minősítette, és minthogy az elkövetés idején a felügyelete, nevelése alatt álló kiskorú még nem részesült fokozott - a (4) bekezdés szerinti - védelemben, azt súlyosító körülményként lehetett és kellett is értékelni.

A folytatólagos elkövetés megállapítása helyes és törvényes volt.

A vádlott a kiskorú gyermeke nevelésére, felügyeletére és gondozására egyaránt köteles személy volt.

A másodfokú bíróság egyetértett azzal az elsőbírői megállapítással, hogy a vádlott rendszeres, sorozatos, minden indok nélküli dühkitörései, és az ennek során kifejtett bántalmazás olyan fizikai és lelki terrort teremtett a családban, amely feltétlenül alkalmas volt a kiskorú testi és erkölcsi fejlődésének veszélyeztetésére.

A töretlen bírői gyakorlat szerint súlyos kötelesség-szegésnek minősül a gyermek rendszeres bántalmazása, de emellett a hozzátartozónak - az édesanyának - a gyermek szeme láttára történő bántalmazása is (BH2003. 445.).

Így bár testi sérülések nélkül nem volt a vádlott terhére írható a Btk. 164.§ (4) bekezdés b) pontja szerinti büntett, az ilyen bántalmazások maradéktalanul alkalmasak voltak a kiskorú veszélyeztetése büntetnének megállapítására.

Az elsőfokú bíróság helyes indokok mentén állapította meg a Btk. 164. § (1) bekezdésében meghatározott, és a (4) bekezdés b) pont szerinti - védekezésre vagy akaratnyilvánításra képtelen személy sérelmére - elkövetett testi sértés büntettét, ez azonban részben a bizonyítékok körében kifejtettek, részben pedig más jogi okok miatt korrekciókra szorult.

Befejezett a bűncselekmény, ha a testi sértés - akár a 8 napon belül, akár a 8 napon túl gyógyuló - mint eredmény bekövetkezett. Kísérlet valósul meg, ha testi sértés okozására irányuló elkövetési magatartás szándékos megvalósítása ellenére - az elkövetői szándéknak megfelelő - eredmény elmarad.

Azonban a testi sértést is nem az objektíve bekövetkezett eredmény minősége, hanem az elkövetőnek az eredményt átfogó szándéka alapján kell megítélni.

A jelen ügyben a másodfokú bíróság által korrigált tényállás szerint egyetlen esetben lehetett azt a következtetést levonni, hogy a vádlott a bántalmazás során mindenképpen előre látta azt, hogy annak eredményeképpen a kiskorú sértett megsérülhet, és 8 napon belül gyógyuló sérülést szenvedhet el, ez pedig az eszközzel (fakanállal) történő bántalmazás volt. Minden további esetben a bántalmazás módjára (kézzel) és helyére (a sértett fenekére csapás, pofon ütés), illetve erejére (viszonylag kis erő) nem lehet arra következtetni, hogy a vádlott legalább eshetőleges szándékkal a gyermeke sérelmére testi sértéssel járó cselekményt követett volna el.

Minthogy pedig az eszközös bántalmazás során sem keletkezett igazolhatóan sérülés, a vádlott eshetőlegesen szándékkal megvalósította a Btk. 164.§ (1) bekezdésében meghatározott, és a (4) bekezdés b) pontja szerinti bűncselekményt, de az a Btk. 10. § (1) bekezdése szerint kísérleti szakban maradt. A folytatólagos elkövetésre utalást értelemszerűen mellőzte a másodfokú bíróság, továbbá a bűncselekmény megnevezését is a bűncselekmény bírósági határozatban történő megnevezéséről szóló 61/2008. BK vélemény 1. pontja alapján pontosította.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó tényezőket hiánytalanul és hibátlanul tárta fel, azok a minősítés megváltoztatása következtében azonban némi pontosítást igényelnek.

További - nyomatékos - súlyosító körülmény, hogy a vádlott a szexuális erőszakot a saját gyermeke sérelmére követte el. Ugyanakkor mellőzni kellett a súlyosító körülmények köréből azt, hogy a vádlott terhére rótt szexuális erőszak több okból is súlyosabban minősül.

A büntetés kiszabásánál nem lehetett figyelmen kívül hagyni a bűnösségi kör szűkebbé válását: a szexuális erőszak enyhébb minősülését, valamint a testi sértés tekintetében a folytatólagosság kiesését sem.

Ily módon a Btk. 81.§ (2) és (3) bekezdésének, valamint a Btk. 80.§ (2) bekezdésének szabályára figyelemmel a büntetési középmérték (amelyet - egyetértve a főügyészség indítványában foglaltakkal - egyébként sem helyesen jelölt meg az elsőfokú bíróság) 10 évre módosult.

Ehhez mérten már helye és oka is volt a szabadságvesztés mérséklésének, amelyet a másodfokú bíróság a fenti középmértéket el nem érő tartamban - 7 évben - határozott meg.

Ehhez igazodóan a közügyektől eltiltást is enyhítette.

A szabadságvesztéshez kapcsolódó egyéb rendelkezések - a végrehajtási fokozat, a feltételes szabadság legkorábbi lehetséges időpontja és a beszámítás - törvényes volt.

A szülői felügyeleti jog megszüntetése a törvény rendelkezésein alapult, és az messzemenően indokolt és helyes volt.

A bűnjelekre vonatkozó rendelkezés is megfelelt a jogszabályoknak, ellenben észlelte a másodfokú bíróság, hogy az először elrendelt nyomozásban - melynek folytatását rendelték el a jelen ügygel - további 84.011 forint bünyügyi költség merült fel a kiskorú sértettet vizsgáló igazságügyi pszichológus szakértő díjaként. Minthogy a kérdéses szakvéleményt az elsőfokú bíróság törvényesen felhasználta az ügyben bizonyítékként, a bünyügyi költség indokoltan merült fel, és azt a Be. 574.§ (1) bekezdése alapján a vádlott köteles az államnak megfizetni.

Ezért összességében a másodfokú bíróság a Be. 604. § (1) bekezdés b) pontja és a Be. 606.§ (1) bekezdése alapján Fővárosi Törvényszék ítéletét részben, a rendelkező rész szerint megváltoztatta, míg egyéb helyes rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az elsőfokú ítélet kihirdetése óta letartóztatásban töltött idő szabadságvesztésbe történő beszámítása a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdésén alapul.

A másodfokú eljárásban védői díj címén felmerült bünyügyi költséget a másodfokú bíróság a Be. 613. § (1) bekezdése alapján állapította meg, és annak állam általi viseléséről e törvényhely (2)

bekezdése alapján rendelkezett, figyelemmel arra, hogy a védelmi perorvoslatok nagy részben eredményre vezettek.

Budapest, 2019. április 26.

dr. Magócsi István sk.,
a tanács elnöke

dr. Borbás Virág Bernadett sk.
előadó bíró

dr. Feledi Tamás sk.
bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 6.B.58/2018/39. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.18/2019/18. számú ítéletében írt változtatásokkal 2019. április 26. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2019. április 26.

dr. Magócsi István s.k.
a tanács elnöke